

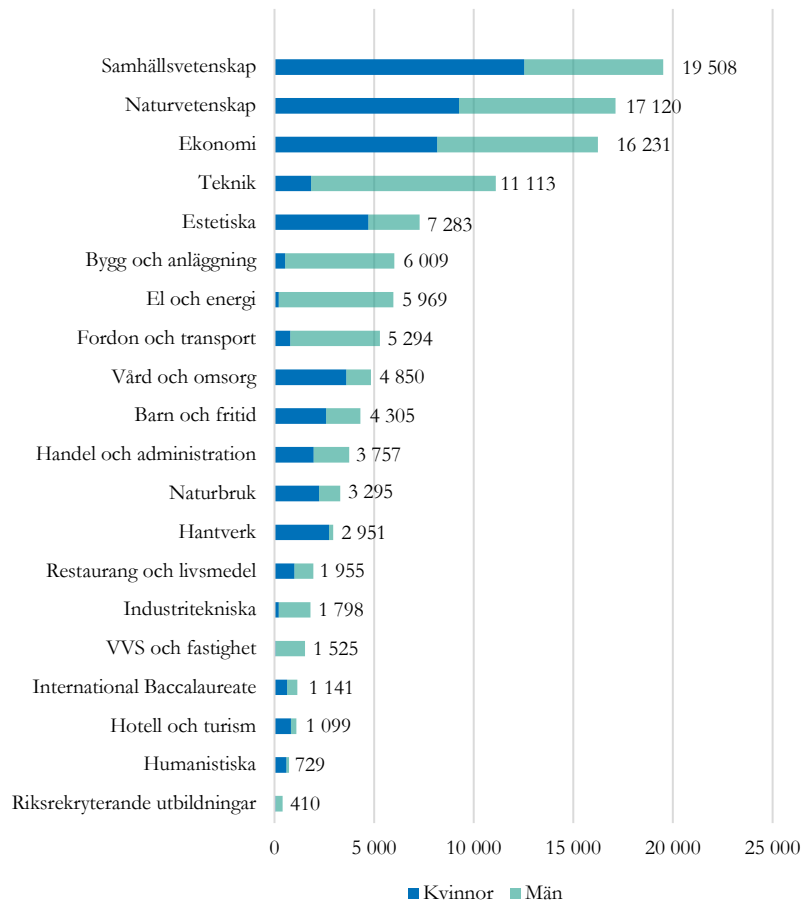
Sökande och antagna till gymnasieskolan läsåret 2017/18

I denna promemoria redovisas elevernas förstahandsval av gymnasieprogram inför läsåret 2017/18, samt andelen som var behöriga respektive antagna till sitt förstahandsval. Skolverkets officiella statistik över sökande och antagna baseras på den slutliga antagningen bland samtliga sökande den 1 juli.

Inför detta läsår sökte 116 350 elever till ett nationellt program

Inför läsåret 2017/18 sökte omkring 116 350 elever till gymnasieskolans nationella program. Det är 5 450 fler jämfört med föregående läsår, en ökning motsvarande 5 procent. Ökningen är en följd av större födelsekullar. I diagram 1 nedan redovisas antal förstahandssökande till respektive program och fördelningen av kvinnor och män.

Diagram 1. Antal sökande till respektive nationellt program inför läsåret 2017/18

Kommentar: Antalsuppgifterna avser det totala antalet förstahandssökande per program, dvs. både elever med och utan aktuell behörighet. Den vänstra mörkare delen av staplarna avser antalet förstahandssökande till programmet som var kvinnor och den högra ljusare delen av staplarna avser antalet män.

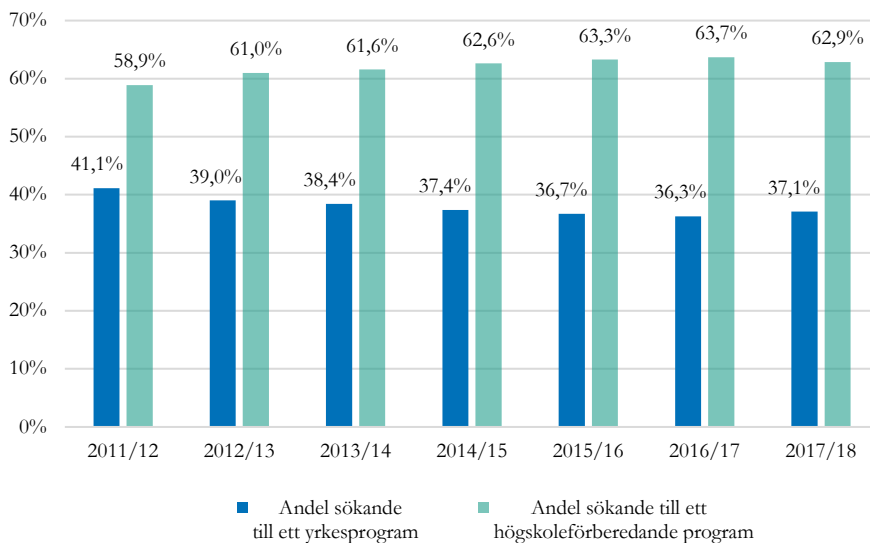
Flest förstahandssökande hade de högskoleförberedande samhällsvetenskaps-, naturvetenskaps- och ekonomiprogrammen med sammanlagt 52 900 sökande. Det motsvarar 45 procent av alla sökande till ett nationellt program.

De yrkesprogram som hade flest förstahandssökande var bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet samt fordons- och transportprogrammet. Dessa program är starkt mansdominerade, vilket innebär att yrkesprogrammen som helhet hade en större andel manliga än kvinnliga sökande, 60 respektive 40 procent. De högskoleförberedande programmen hade istället en något större andel kvinnliga sökande, 51 procent var kvinnor och 49 var procent män.

Större andel vill läsa ett yrkesprogram

Inför läsåret 2017/18 ökade andelen förstahandssökande till ett yrkesprogram jämfört med föregående år. Det är första gången andelen ungdomar med ett yrkesprogram som förstahandsval ökar sedan gymnasireformen 2011, det visar diagram 2 nedan.

Diagram 2. Andel som sökte ett yrkesprogram respektive högskoleförberedande program i första hand, läsår 2011/12 - 2017/18

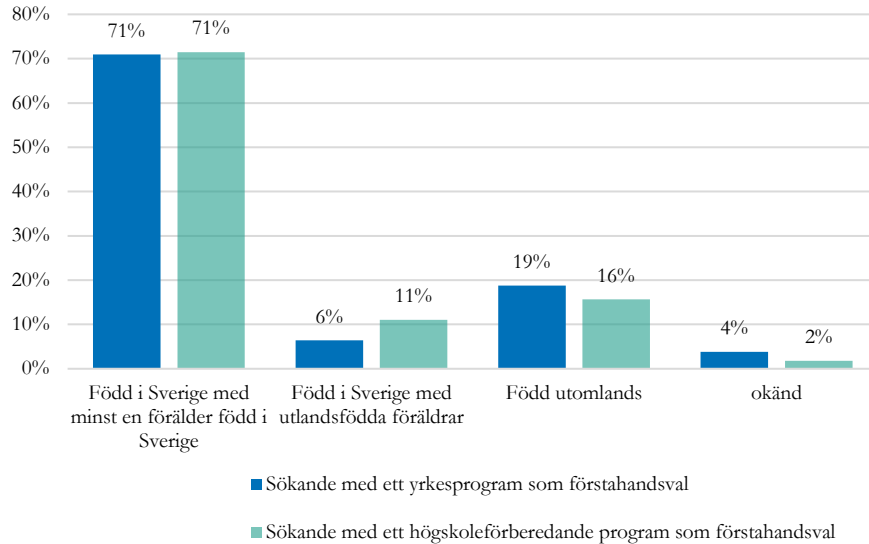

Bland eleverna som sökte till ett nationellt program inför detta läsår valde 37,1 procent ett yrkesprogram i första hand och 62,9 procent valde ett högskoleförberedande program i första hand. Föregående läsår var motsvarande andelar 36,3 respektive 63,7 procent. Trenden att andelen förstahandssökande till ett yrkesprogram minskar, verkar därmed ha planats ut.

Bakgrundsvariabler hos eleverna som sökte till gymnasieskolan 2017/18

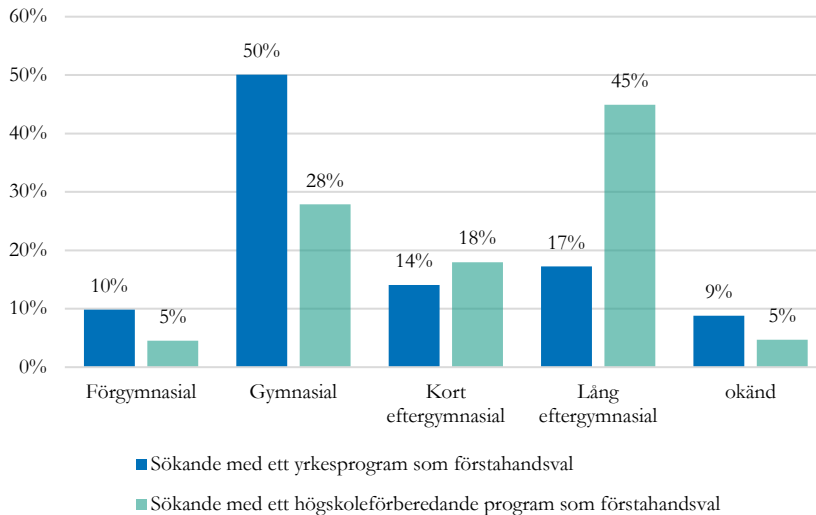
Bland eleverna som sökte ett nationellt program inför läsåret 2017/18 var 71 procent födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige, det visar diagram 3 nedan. Eleverna som sökte ett yrkesprogram i första hand var i något större utsträckning födda utomlands jämfört med de elever som sökte ett högskoleförberedande program i första hand, 19 respektive 16 procent.

Diagram 3. Svensk och utländsk bakgrund bland eleverna som sökte ett högskoleförberedande program respektive yrkesprogram inför läsåret 2017/18

Elever som sökte ett högskoleförberedande program i första hand var i större uträkning födda i Sverige med utlandsfödda föräldrar jämfört med elever som sökte ett yrkesprogram i första hand, 11 respektive 6 procent.

I diagram 4 nedan går att utläsa att föräldrarna till eleverna som sökte ett högskoleförberedande program hade en lång eftergymnasial utbildning i betydligt större utsträckning än föräldrarna till de elever som sökte ett yrkesprogram i första hand, 45 respektive 17 procent.

Diagram 4. Föräldrarnas utbildningsnivå¹ bland eleverna som sökte ett högskoleförberedande program respektive yrkesprogram inför läsåret 2017/18

Föräldrarna till de elever som sökte ett yrkesprogram i första hand hade istället en förgymnasial utbildning eller gymnasial utbildning i större utsträckning än föräldrarna till eleverna med ett högskoleförberedande program som förstahandsval.

Barn- och fritidsprogrammet ökade mest bland yrkesprogrammen

Andelen sökande ökade för majoriteten av yrkesprogrammen. Mest ökade barn- och fritidsprogrammet med omkring 570 fler sökande jämfört med föregående läsår.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet minskade mest bland yrkesprogrammen med 170 färre sökande jämfört med föregående år. Det innebär att andelen sökande till restaurang- och livsmedelsprogrammet minskade för sjätte året i rad. Inför läsåret 2011/12 sökte 2,9 procent till restaurang- och livsmedelsprogrammet, inför detta läsår sökte 1,7 procent till programmet. I diagram 5 nedan redovisas utvecklingen för samtliga yrkesprogram.

¹ Föräldrarnas högsta utbildning avser den förälder som har högst utbildningsnivå.

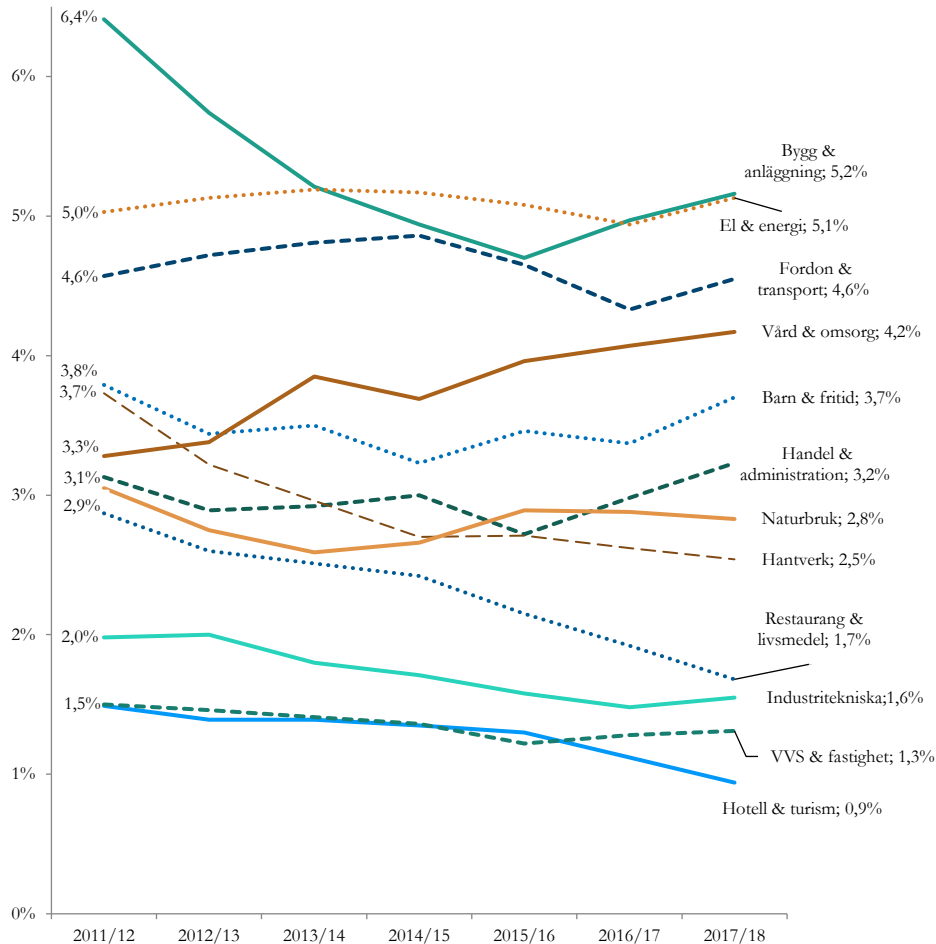
Förgymnasial utbildning: Elever vars föräldrars högsta utbildning är genomgången folkskola/grundskola.

Gymnasial utbildning: Elever vars föräldrars högsta utbildning är genomgången gymnasial utbildning.

Kort eftergymnasial utbildning: Elever vars föräldrars högsta utbildning är eftergymnasial utbildning med minst 30 högskolepoäng och kortare än tre år.

Lång eftergymnasial utbildning: Elever vars föräldrars högsta utbildning är eftergymnasial utbildning med minst 30 högskolepoäng och minst tre år.

Diagram 5. Andel som sökte respektive yrkesprogram i första hand, läsår 2011/12 - 2017/18

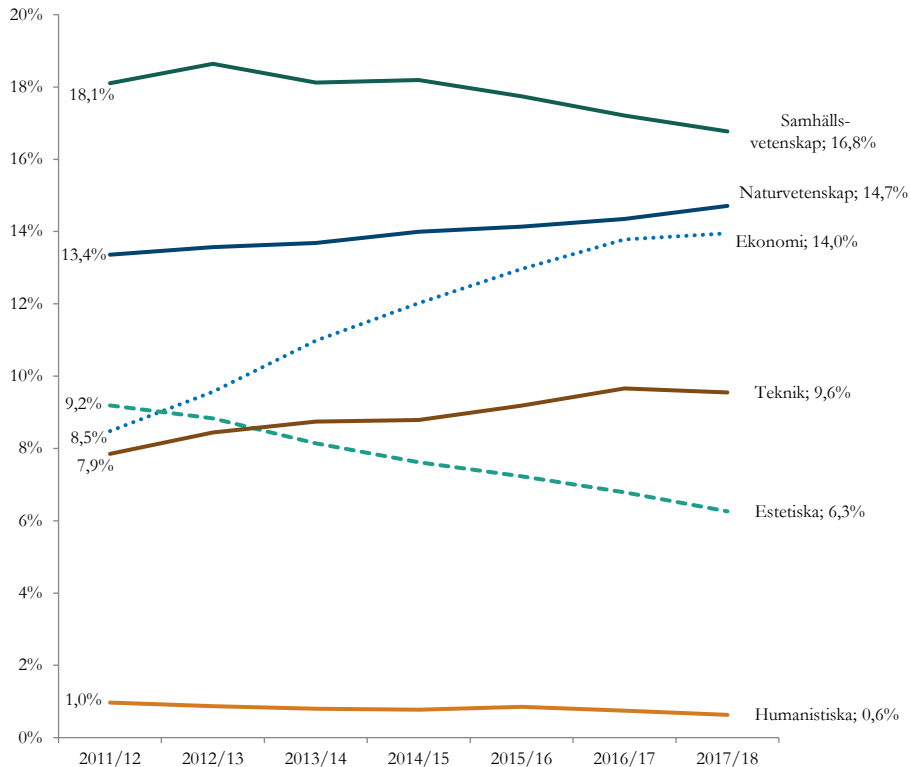

Sedan 2011 har andelen sökande ökat för tre av yrkesprogrammen. El- och energiprogrammet samt handel- och administrationsprogrammet har ökat med 0,1 procentenheter² vardera. Vård- och omsorgsprogrammet har sedan 2011 ökat med 0,9 procentenheter.

Naturvetenskapsprogrammet ökade mest bland de högskoleförberedande programmen

Inför detta läsår ökade andelen sökande till naturvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet. Till de övriga högskoleförberedande programmen minskade andelen sökande inför läsåret 2017/18 jämfört med föregående läsår.

² Siffran i texten har korrigerats 2018-02-08 från 0,9 till 0,1 procentenheter.

Diagram 6. Andel som sökte respektive högskoleförberedande program i första hand, läsår 2011/12 - 2017/18

Antalet sökande ökade mest till naturvetenskapsprogrammet med omkring 1 200 fler förstahandssökande jämfört med föregående läsår. Till ekonomiprogrammet ökade antalet förstahandssökande med 950 fler sökande. Som diagram 6 visar var ökningen för ekonomiprogrammet inte lika stor som tidigare år utan verkar ha planat ut. Ekonomiprogrammet är dock fortfarande det program som ökat mest sedan 2011, med 5,5 procentenheter.

Estetiska programmet minskade mest bland samtliga program med 250 färre sökande. Andelen sökande till det estetiska programmet minskade därmed för sjätte året i rad.

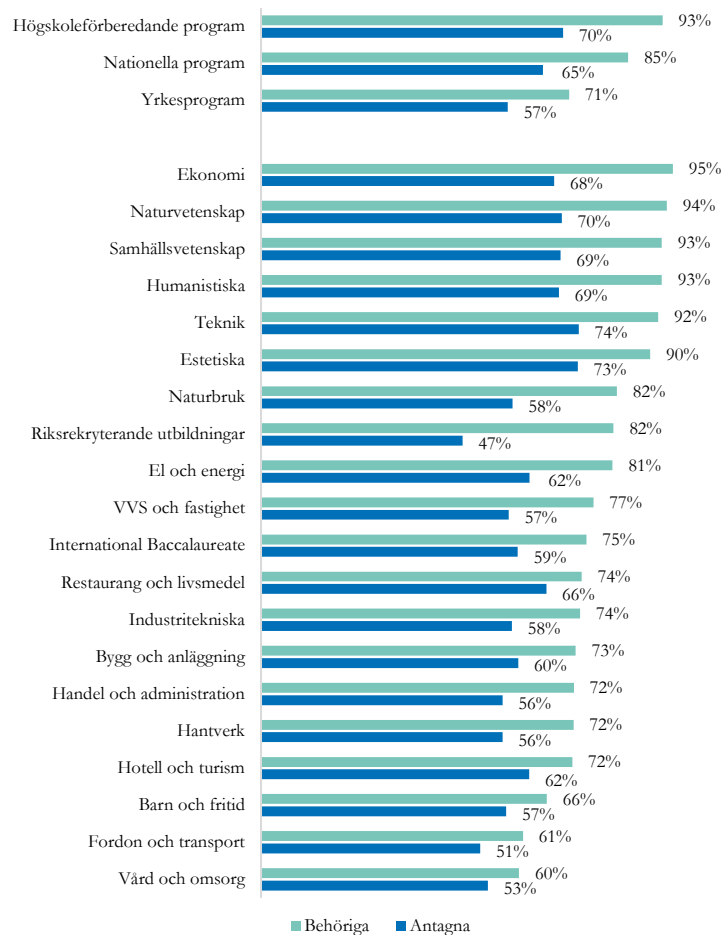
Elevernas behörighet till förstahandsvalet minskar

Bland eleverna som sökte till ett nationellt program inför läsåret 2017/18 var 84,9 procent behöriga till förstahandsvalet. Det är 2,5 procentenheter mindre jämfört med föregående läsår. Andelen behöriga varierar dock mycket mellan programmen. Bland eleverna som sökte ett högskoleförberedande program i första hand var 92,9 procent behöriga inför detta läsår, 1,3 procentenheter mindre än förra året. Motsvarande siffra för yrkesprogrammen var 71,3 procent, 4,1 procentenheter mindre än förra året.

I diagram 7 nedan redovisas andelen behöriga och antagna förstahandssökande till respektive nationellt program. Uppgifter om elever som antagits på sitt

förstahandsval den 1 juli utgår såväl från det program eleven sökt som från den skola som sökts i första hand.

Diagram 7. Andel behöriga och antagna förstahandssökande till respektive nationellt program inför läsåret 2017/18

För behörighet till de tolv yrkesprogrammen krävs godkända betyg i minst åtta ämnen, varav svenska, engelska och matematik ska utgöra tre. Behörighetskrav för studier på de sex högskoleförberedande programmen skiljer sig något åt mellan de olika programmen, men har som grund att eleven ska ha godkända betyg i svenska, engelska och engelska och i minst nio andra ämnen.³

³ För ekonomi-, humanistiska- och samhällsvetenskapsprogrammen ska fyra av de nio övriga godkända ämnena vara geografi, historia, samhällskunskap och religionskunskap. För naturvetenskaps- och teknikprogrammen måste eleven ha godkänt i biologi, fysik och kemi. För estetiska programmet är de nio ämnena valfria - utöver svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik. Vissa utbildningar inom det estetiska området, International Baccalaureate, spetsutbildningar och idrottsprogram, kan ha särskilda antagningskrav och ibland tester.

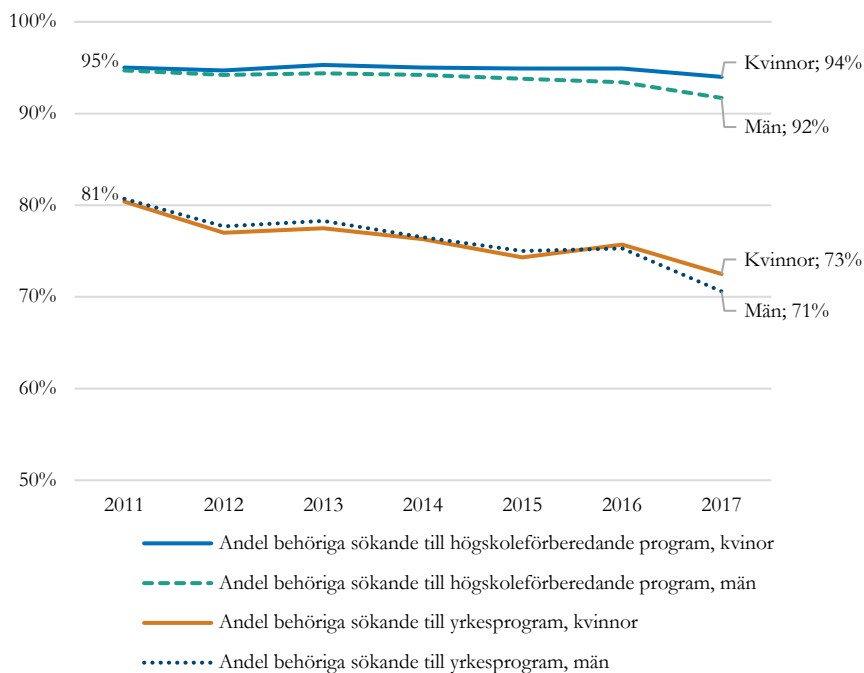
De högskoleförberedande programmen hade alla en relativt hög andel behöriga sökande. Högst andel behöriga sökande hade ekonomiprogrammet och lägst andel behöriga sökande hade estetiska programmet, 95 respektive 90 procent.

Andel behöriga sökande till yrkesprogrammen varierade mellan 60 och 82 procent. Naturbruksprogrammet var det yrkesprogram som hade högst andel behöriga sökande. Vård- och omsorgsprogrammet hade lägst andel behöriga sökande bland samtliga program. Även bland de sökande till fordon- och transportprogrammet var andelen med behörighet relativt låg, 61 procent.

Behörighet till förstahandsvalet över tid

Bland de elever med ett högskoleförberedande program som förstahandsval har andelen behöriga varit stabil runt 94 procent de senaste åren, särskilt bland kvinnorna. Bland männen med ett högskoleförberedande program som förstahandsval har andelen behöriga minskat med 3 procentenheter sedan 2011/12, det visar diagram 8.

Diagram 8. Andel behöriga till förstahandsvalet, läsår 2011/12 – 2017/18, per programtyp och kön

Bland eleverna med ett yrkesprogram som förstahandsval är den generella trenden att behörigheten minskar. Inför läsåret 2011/12 var 81 procent behöriga bland både kvinnorna och männen som sökte ett yrkesprogram i första hand. Inför detta läsår var 73 procent av kvinnorna och 71 procent av männen behöriga. Därmed har behörigheten minskat med 8 procentenheter bland kvinnorna och 10 procentenheter bland männen med ett yrkesprogram som förstahandsval sedan 2011/12.

Färre antagna på förstahandsvalet

Inför läsåret 2016/17 blev 65,2 procent av de som sökt ett nationellt program antagna till det program och vid den skola de sökte i första hand. Det är 3,7 procentenheter mindre jämfört med förra året. Sökande till högskoleförberedande program blev i större utsträckning antagna till sitt förstahandsval 1 juli jämfört med sökande till yrkesprogram, 69,9 respektive 57,1 procent.

Förstahandssökande till teknikprogrammet blev i störst utsträckning antagna till förstahandsvalet av program och skola 1 juli, 74 procent. Motsvarande andel bland förstahandssökande till ekonomiprogrammet var 68 procent, vilket var den lägsta andelen antagna bland de högskoleförberedande programmen, bortsett från International Baccalaureate. Bland yrkesprogrammen var förstahandssökande till restaurang- och livsmedelsprogrammet i störst utsträckning antagna till sitt förstahandsval av program och skola, 66 procent.

Elever som sökte till introduktionsprogram och tekniskt fjärde år

För elever som saknar behörighet för studier på nationella program finns möjligheten att läsa ett av de fem introduktionsprogrammen. Programinriktat individuellt val är det enda av introduktionsprogrammen som har behörighetskrav⁴ och som är möjligt att söka på motsvarande sätt som de nationella programmen. Yrkesintroduktionsprogrammet kan också vara sökbart. Övriga introduktionsprogram beslutar anordnaren om på vilket sätt antagning sker.

Omkring 1 030 elever sökte till programinriktat individuellt val inför detta läsår, av dessa var 52 procent behöriga enligt kraven för programinriktat individuellt. Till yrkesintroduktionsprogrammet sökte 1 800 elever.

387 ungdomar sökte tekniskt fjärde år

Inför läsåret 2017/18 hade 387 ungdomar tekniskt fjärde år som förstahandsval. Av dessa var 57 kvinnor, vilket motsvarar 15 procent.

⁴ Behörighetskraven för studier på programinriktat individuellt val omfattar godkända betyg i svenska eller svenska som andra språk och i engelska eller matematik samt i minst fyra andra ämnen, eller i engelska och matematik och minst tre andra ämnen